

Čj. UOOU-01297/16-48

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodla dne 8. srpna podle § 152 odst. 5 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., takto:

Rozklad účastníka řízení, pana P. Ř., proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-01297/16-43 ze dne 13. června 2016, **se zamítá** a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění

Dne 13. června 2016 bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, čj. UOOU-01297/16-43, kterým byla účastníku řízení, panu P. Ř. (dále jen "účastník řízení"), pro porušení povinnosti stanovené v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. a za spáchání přestupku podle § 44 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., v době nejméně od roku 2009 do 22. května 2015, uložena pokuta ve výši 5.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení.

Podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí byl protokol o kontrole čj. UOOU-04515/15-14 ze dne 10. listopadu 2015, spisový materiál shromážděný v průběhu kontroly provedené u účastníka řízení inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen "Úřad") JUDr. Jiřinou Rippelovou v období od 12. dubna 2015 do 6. listopadu 2015 a spisový materiál shromážděný v průběhu správního řízení. Kontrola byla zahájena na základě stížnosti doručené Úřadu dne 14. dubna 2015.

Ze shromážděných materiálů vyplývá, že účastník řízení je vlastníkem nemovitosti na adrese Č. ulice, B. (dům je situován zhruba uprostřed ulice v souvislé řadě ostatních domů) a na venkovní fasádě domu směrem do ulice Č. má instalovány dvě kamery se záznamovým zařízením, včetně osvětlovacích těles reagujících na pohybové čidlo. Jedna kamera je nainstalována vlevo ve výšce nad okny v přízemí, druhá kamera je umístěna vpravo nad vchodovými dveřmi ve stejné výšce jako první kamera. Kamery monitorují část ulice Č. (tj. část ulice přibližně o délce 50 metrů), tzn. silnici, přilehlé chodníky a zde umístěné nemovitosti (rodinné domy) nacházející se v obou směrech od předmětné nemovitosti (po obou stranách ulice se jedná o souvislou řadu domů). Předmětné kamery monitorují kromě veřejné komunikace i jednotlivé domy a vchody do těchto domů, přičemž detailně je pak monitorován zejména protilehlý dům č. p. xxx (mj. vchodové dveře a okna) a prostor před ním. Kamerový systém se záznamovým zařízením

byl instalovaný externí společností. Název společnosti, která kamerový systém instalovala, účastník řízení nesdělil s tím, že si její jméno již nepamatuje, a proto ani nedoložil smlouvu, na základě které byl kamerový systém instalován.

Jako účel zpracování osobních údajů určil účastník řízení především prevenci protiprávního jednání - možnost poskytnout příslušným správním orgánům a městské policii hmatatelné důkazy o porušování vyhlášek města B. a v neposlední řadě k ochraně majetku a zdraví své rodiny. Konkrétně se dle účastníka řízení mělo jednat o zamezení poškozování zaparkovaných vozidel i jeho nemovitosti a jejich znečišťování výkaly psů. Dále chtěl účastník řízení zamezit krádežím, obtěžování a slovnímu i fyzickému napadání a chránit svá dvě vozidla, která parkují před domem (v minulosti byla dle tvrzení účastníka řízení obě vozidla opakovaně poškozena, byly ukradeny ozdobné disky kol, ulomený praporek na anténě a ulomené zrcátko). Po instalaci kamer dle tvrzení účastníka řízení poškozování vozidel ustalo.

Napadeným rozhodnutím bylo konstatováno, že účastník řízení se dopustil přestupku, neboť popsanými kamerami zpracovával osobní údaje bez existence právního titulu, tedy v rozporu s § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb.

Proti výše zmíněnému rozhodnutí správního orgánu prvního stupně čj. UOOU-01297/16-43 podal právní zástupce účastníka řízení včasný rozklad doručený Úřadu dne 4. července 2016 prostřednictvím datové schránky.

V rozkladu právní zástupce účastníka řízení uvádí, že nesouhlasí s napadeným rozhodnutím, neboť podle jeho názoru účastník řízení svým jednáním neporušil žádné ustanovení zákona č. 101/2000 Sb..

Právní zástupce účastníka řízení poukázal na to, že v § 3 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. je stanoveno, že tento zákon se nevztahuje na zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba výlučně pro osobní potřebu. Aniž by to právní zástupce výslovně uvedl, lze dovodit, že smyslem této právní úpravy je tvrzení, že se zmíněná výjimka z působnosti zákona právě na činnost účastníka řízení vztahuje. V této souvislosti právní zástupce dále konstatoval, že správní orgán dospěl k nesprávným závěrům, neboť jeho mandant měl záznam pro svoji potřebu k dispozici pouze 24 hodin od jeho pořízení. Po této době, pokud nebylo záznamu zapotřebí, byl automaticky z technického zařízení vymazán. Účastník řízení neprováděl nahrávání soustavně, ani cíleně neshromažďoval kamerové záznamy, neboť je velmi často na dlouhotrvajících služebních cestách.

Právní zástupce účastníka řízení v rozkladu dále tvrdí, že příslušný správní spis není žurnalizován, takže se do něj může dle potřeb cokoliv přidat, nebo také vyjmout.

Dle právního zástupce účastníka řízení účastník řízení nikdy pořízené záznamy nepoužil k zveřejnění subjektů, využil jich pouze jako pořízeného důkazu pro orgány činné v trestním řízení, nebo pro orgány státní správy. V takovém případě se proto nemohl svým jednáním dotknout zájmů chráněných zákonem č. 101/2000 Sb.

V závěru svého rozkladu právní zástupce účastníka řízení, na základě výše uvedených tvrzení, navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. je osobním údajem jakákoliv informace týkající se určené nebo určitelné fyzické osoby, subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže jej lze přímo či nepřímo identifikovat. Ve smyslu výše uvedeného je zachycení podoby fyzické osoby na kamerovém záznamu osobním údajem. Dle § 4 písm. e)

zákona č. 101/2000 Sb. je zpracováním osobních údajů jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce systematicky provádí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováváním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Provozování kamerového systému je zpracování osobních údajů zejména tehdy, pokud je vedle kamerového sledování prováděn záznam pořizovaných záběrů nebo jsou v záznamovém zařízení uchovávány informace a zároveň účelem pořizovaných záznamů je jejich využití k identifikaci fyzických osob v souvislosti s určitým jednáním. Dle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. je správcem osobních údajů každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj.

Jinak řečeno účastník řízení jako správce stanovil účel a prostředky zpracování osobních údajů a osobní údaje prostřednictvím kamerového systému také zpracovával.

K argumentaci právního zástupce účastníka řízení týkající se výjimek z působnosti zákona č. 101/2000 Sb. odvolací orgán uvádí, že v rámci předchozího řízení bylo prokázáno, že účastník řízení záznam z kamerového systému po určitou dobu uchovával, přičemž délka uchovávání videozáznamu není rozhodující. Jak je uvedeno v protokolu o kontrole, účastník řízení již po řadu let prakticky nepřetržitě monitoroval prostor nejméně 50 metrů ulice, tedy i prostor, kde není opodstatněn jeho argument, že chrání svůj majetek. Nejednalo se tedy v žádném případě o nahodilé shromažďování osobních údajů, aplikace ustanovení § 3 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb. tedy není v tomto případě možná. Osobní údaje byly účastníkem řízení zpracovávány, neboť byly ukládány na nosiči informací (kamerový záznam) a též s těmito osobními údaji dále účastník řízení pracoval (hodnotil je a některé z nich zasílal Policii České republiky a Městskému úřadu v B.).

Právní zástupce účastníka řízení v podaném rozkladu naznačuje, že účastník řízení zpracovává osobní údaje výlučně pro svoji potřebu. Ke zpracování osobních údajů prostřednictvím kamery výlučně pro svoji potřebu se vyjádřil Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ve věci C-212/13 ze dne 11. prosince 2014, František Ryneš proti Úřadu pro ochranu osobních údajů, kdy je považováno za zpracovávání osobních údajů výlučně pro osobní potřebu takové zpracování jako je korespondence či vedení adresáře. Jestliže kamera shromažďující osobní údaje zabírá – třebaže částečně – veřejné prostranství, a je tudíž zaměřena mimo soukromou sféru osoby, nelze její provozování považovat za výlučně osobní či domácí činnost. Odvolací orgán proto s ohledem na tuto právní argumentaci a závěry Soudního dvora Evropské unie konstatuje, že se na daný případ působnost zákona č. 101/2000 Sb. vztahuje, neboť kamery provozované účastníkem řízení byly zaměřeny především do veřejného prostoru, tedy mimo jeho ryze osobní sféru.

Argument právního zástupce účastníka řízení, že spis týkající se správního řízení s účastníkem řízení není žurnalizován (právní zástupce zřejmě, jako je tomu ve slovenské právní úpravě, míní, že spis není "svázán"), takže je do něj možné podle potřeb cokoli přidat nebo také vyjmout, je absurdní. Pravidla pro vedení spisu, včetně vkládání písemností jsou jasně stanovena v § 17 zákona č. 500/2004 Sb., v zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, a v souvisejících interních předpisech Úřadu. Součástí každého spisu vedeného u Úřadu je spisový přehled, kde jsou zaznamenány všechny písemnosti (včetně obrazových a zvukových záznamů a záznamů na elektronických médiích) do něj vložené. Dále je v souladu s ustanovením § 15 odst. 2 a odst. 4 správního řádu v každém spisu uložen úřední záznam o oprávněných úředních osobách v daném řízení. Spis je veden písemně i elektronicky, přičemž obě verze jsou obsahově stejné a elektronická spisová služba automaticky eviduje každý přístup do spisu i každou změnu

jeho položek či dokumentů v něm obsažených. Jakékoliv svévolné vyjímání či přidávání dokumentů správním orgánem či účastníkem řízení je naprosto vyloučeno. Své tvrzení o tom, že spis není "žurnalizován" a že s ním mohlo být manipulováno, účastník řízení nijak nedoložil, ačkoliv do spisu dne 31. března 2016 nahlédl. Tvrzení o nedostatečné "žurnalizaci" spisu je tak buď ryze účelovou dezinterpretací, nebo vyplývá z nepochopení či neznalosti elementárních pravidel vedení správní spisu v českém právním řádu.

K předmětu řízení jako takovému odvolací orgán uvádí, že účastník řízení provozuje kamerový systém se záznamem bez souhlasu subjektů údajů (osob bydlících nebo procházejících či projíždějících ulicí Č.). Na jím deklarovaný účel zpracování osobních údajů (ochrana majetku a zdraví účastníka řízení a členů jeho rodiny) je možné kromě souhlasu dotčených osob, který nebyl v průběhu řízení doložen, což ostatně vzhledem k neohraničenému okruhu dotčených osob fakticky ani nelze, uvažovat pouze o použití právního titulu dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Na základě tohoto právního titulu správce může zpracovávat osobní údaje, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce nebo jiných dotčených osob, pod podmínkou, že takové zpracování osobních údajů nebude v rozporu s právem subjektů údajů na ochranu jejich soukromého a osobního života.

Nezbytnost zpracovávání osobních údajů bez souhlasu dotčených osob a míra zásahu do jejich soukromého a osobního života, který by mohl znamenat rozpor s tímto právem, je vždy předmětem posuzování z hlediska proporcionality - potřebnosti a přiměřenosti zvolených prostředků k ochraně práv a právem chráněných zájmů správce osobních údajů, kterými je zasahováno do práv na ochranu soukromého a osobního života dotčených osob. Posuzuje se zejména účel zpracování osobních údajů, neboť je nezbytné, aby zpracované osobní údaje nebyly nadměrné, a v každé fázi zpracování musí být ospravedlněn uchovávaný rozsah osobních údajů.

Při provedení testu proporcionality v daném případě bylo správním orgánem prvního stupně přihlédnuto zejména k typu prostor snímaným účastníkem řízení. Č. ulice je tvořena místní komunikací s oboustrannými chodníky přilehlými k souvislé řadové zástavbě rodinných domů nedaleko centra města B. Osoby trvale zde bydlící nemají jinou možnost, jak se dostat do svého obydlí, než pod neustálým dohledem kamer, stejně jako osoby které touto ulicí procházejí či ji z osobních či pracovních důvodů navštěvují. Kamerovým systémem účastníka řízení jsou též snímána i vozidla projíždějící nebo zde parkující.

Právní zástupce účastníka řízení v podaném rozkladu uvádí, že účastník řízení byl donucen k ochraně svého majetku přijmout toto technické řešení, neboť před instalací kamerového systému mu byl stále ničen jeho majetek, například se jednalo o ulamování zpětných zrcátek na jeho automobilu a úmyslné znečišťování chodníku před jeho domem exkrementy. Účastník řízení však nedoložil, že by v minulosti nebo v současné době došlo k závažnějším incidentům nebo škodám na jeho majetku, na jeho zdraví a zdraví členů jeho rodiny. Na dotaz kontrolujících, zda může předložit záznamy o nahlášených škodách na vozidlech či jiném závadovém jednání, uvedl, že takové dokumenty nemá, neboť si žádné neuchovává. V této souvislosti uvedl, že závadové jednání vždy hlásí na policii nebo na městský úřad. Jedenkrát bylo zmíněné jednání předmětem občanskoprávní žaloby, ale vzhledem k tomu, že soudkyně dle jeho názoru nedostatečně posoudila důkaz (záznam z kamerového systému), nebylo jeho žalobě vyhověno. K tomu uvedl, že ani toto nemůže doložit žádným dokumentem, ale může dokument obstarat u soudu, což však neučinil.

Právní zástupce účastníka řízení k otázce právem chráněných zájmů účastníka nadále uvádí, že tento byl v minulosti fyzicky napaden a že doklady od Policie České republiky mají být založeny ve správním spise. Odvolací orgán k této skutečnosti uvádí, že účastník řízení v průběhu správního řízení nedoložil žádné takovéto podklady, vyjádření právního zástupce účastníka se tak nezakládá na pravdě.

Z materiálů poskytnutých Městským úřadem B. vyplývá, že obsahem převážné většiny stížností, které účastník řízení úřadu adresoval, bylo upozornění na znečišťování veřejného prostranství volně pobíhajícími psy.

Odvolací orgán pro úplnost odkazuje na to, že inspektorka Úřadu vycházela z provedeného testu proporcionality a nařídila změnu nastavení snímání obou kamer takovým způsobem, aby účastník řízení provozováním kamerového systému zajistil ochranu pláště nemovitosti v jeho vlastnictví méně rozsáhlejším monitorováním, tedy monitorováním pouze bezprostředního okolí nemovitosti v jeho vlastnictví. K dosažení tohoto účelu se dozorovému orgánu jeví dostačující snímání prostoru před nemovitostí v nezbytně nutném rozsahu, maximálně o šíři 1 metru od pláště budovy. Při takto nastaveném snímání lze v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. použít kamerový systém k ochraně majetku bez souhlasu subjektů údajů, aniž by bylo nadmíru zasahováno do jejich soukromí.

Účastník řízení jako fyzická osoba nemá postavení státního orgánu ani orgánu samosprávy a obecná oznamovací povinnost, stanovená trestním zákonem u některých trestných činů, jej neopravňuje k systematickému sledování všech osob pohybujících se ve velké části Č. ulice, zejména pak osob trvale zde bydlících. Prostředky a způsob zpracování osobních údajů účastníkem řízení jako správcem osobních údajů nelze s ohledem na výše uvedené považovat za přiměřené. Zpracování osobních údajů účastníkem řízení nesplňuje podmínky ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť z umístění kamer vyplývá, že nemonitorují pouze úzký prostor nezbytný k ochraně majetku účastníka řízení.

Odvolací orgán konstatuje, že správní orgán prvního stupně postupoval zcela v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. a své závěry řádně odůvodnil. Z obsahu rozkladu nevyplynuly žádné skutečnosti, které by vedly ke změně napadeného rozhodnutí. Sankce za správní delikt byla účastníku řízení uložena při dolní hranici zákonné sazby.

Na základě všech výše uvedených skutečností odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona

č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 8. srpna 2016

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů, v. r. předsedkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Junková